

RADYOTERAPİ NEDİR?

Işın tedavisi olarak da adlandırılan radyoterapi, kanser hücrelerini öldürmek için kullanılan bir tedavi yöntemidir.

Radyoterapi, vücutta tümör olan bölgenin sınırları kesin olarak belirlenip çizim yapılarak hassas bir şekilde sadece o bölgeye uygulanır. Çocuklarda özellikle baş bölgesine uygulanacak tedavilerde özel bir maske ile baş sabitlenir.

Radyoterapinin 3 farklı türü bulunmaktadır.

1. Dıştan verilen (eksternal) radyoterapi

Bir makine aracılığıyla, belirli uzaklıktan odaklanarak uygun bölgeye dışarıdan ışın verilmesidir.

2. İçten verilen (internal) radyoterapi

Vücut boşluklarına ve dokular içine yerleştirilen teller ile ışının yüklenip lokal olarak uygulanmasıdır, brakiterapi de denir.

3. Tüm vücuda verilen (sistemik) radyoterapi

Radyoaktif iyot veya radyoaktif başka bir maddenin ağız ya da damar yolu ile verilerek tüm dokulara ulaşmasıdır. Çocuklara uygulanan metaiyodobenzilguanidin (MIBG) tedavisi buna örnektir. Bu tedavi daha çok nükleer tıp uzmanları tarafından uygulanır.

RADYOTERAPİ UZUN SÜRELİ BİR İŞLEM MİDİR?

Tedavi haftada beş gün, kısa sürelerle uygulanır. Bitmesi haftalar alır.

RADYOTERAPİ AĞRI VEYA ACIYA NEDEN OLUR MU?

Ağrı veya acıya neden olan bir işlem değildir. Işının verilmesi için, aynen röntgen filmi çektirir gibi hastanın makinenin altında birkaç dakika sabit durması gerekir.

RADYOTERAPİNİN YAN ETKİLERİ VAR MIDİR?

Radyoterapi, kemoterapi (ilaç tedavisi) gibi kan hücrelerini azaltabilir, halsizlik ve yorgunluğa sebep olabilir.

Boyun bölgesine uygulanan radyoterapiler yutma gücüne, bazen bulantıya, tat duyusunda değişikliklere, dış kayıplarına neden olabilir.

Karın bölgesine alınan radyoterapi; bulantı, kusma, ishal, sık idrara çıkma yapabilir.

Baş bölgesinde saç dökülmesine neden olabilir. Deride bazen kızarıklık ve hassasiyet yapabilir.

Haftada bir kan değerlerinin kontrol edilmesi uygundur. Kan değerleri belli sınırların altına indiğinde tedaviye geçici olarak ara verilir.

Yumurtalık ve testislere yakın radyoterapilerde bu organlar kurşun plakalarla korunur, ancak yine de kısırlık riski olabilir.

Radyoterapinin alkilleyiçi ilaçlarla kemoterapiye eşlik etmesi, ileri yıllarda (3-30 yıl) ikincil tümör riskini artırmaktadır.

ÇOCUĞUNUZA RADYOTERAPİYİ NASIL ANLATABİLİRSİNİZ?

• 2-3 yaş grubundaki çocuklara genellikle radyoterapi verilmez, verilirse de anestezi altında verilmesi gerekir. Çocuğa uyuyacağı bilgisi verilebilir.

• Okul öncesi, ilkokul veya ortaokul çağındaki çocuklara ve ergenlere radyoterapi aşağıdaki şekilde anlatılabilir:

Okul Öncesi Çağındaki Çocuklar

- Radyoterapi uygulamak için doktorlar seni uyutacaklar.
- Sen uyurken, makineden vücuduna ışın verilecek ve bu ışın vücudundaki hasta bölgeyi iyileştirecek.
- Verilen bu ışını göremezsin, hissedemezsin ya da duyamazsın; ancak tedavi için gerekli ve sana iyi gelecek.

İlkokul Çağındaki Çocuklar

- Bu tedavi görebileceğin, dokunabileceğin, hissedebileceğin bir tedavi değil.
- Vücudun hasta veya ağrıyan kısmına bir makine ile ışın gönderilecek ve bu ışın hasta hücreleri öldürecek.
- Tedavi süresince hareket etmemen ve sabit durman ışınların doğru hücrelere ulaşmasını sağlayacak.

Ortaokul Çağındaki Çocuklar

- Radyoterapi, vücudunda hızla çoğalan bazı hücrelerin çoğalmasını durdurabilen ve istenmeyen bu hücreleri öldürebilen bir tedavidir.
- Vücudunda hasta olan bölgeye makineden verilen ışınlarla o bölgenin iyileşmesi ve düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Ergenlik Çağındaki Çocuklar

Doğrudan doktorlarından detaylı bilgi alabilirler.

RADYOTERAPİ KİM TARAFINDAN NASIL UYGULANIR?

Radyoterapi, uzmanlaşmış radyoterapi merkezlerinde belirli aletler aracılığıyla verilir. Radyoterapi radyasyon onkologu tarafından planlanır. Bu işleme **simülasyon** denir. Işın verilecek alan, ışının tipi ve süresi belirlenir, vücut üzerine çizimleri yapılır. Daha sonra radyasyon fiziği teknisyenleri tarafından doktor denetiminde uygulanır. Küçük çocuklara anestezi verilmesi gerekir.

RADYOTERAPİ ALIRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

- Radyoterapi alınan bölge güneşe maruz kalmamalıdır.
- Radyoterapi bölgesi fırçalanmamalı, tahriş edilmemeli, kaşınmamalıdır.
- Bölgenin üzerine bir şey yapıştırılmamalı, sıcak veya soğuk uygulanmamalıdır.
- Bölgeye deodorant, parfüm ya da kolonya sürülmemelidir.
- Fazla suya maruz bırakılmamalıdır.

KANSERLİ ÇOCUKLARA UMUT VAKFI

Kanserli Çocuklara Umud Vakfı (KAÇUV), "Nerede yaşam varsa, orada umut vardır" felsefesi ile 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Servisi'nde çocukları tedavi görmekte olan aileler ile hekimlerinin bir araya gelmeleriyle kuruldu.

KAÇUV'un kuruluş amacı; "maddi sorunları nedeniyle tedavileri aksama riski taşıyan çocukların tedavilerinin sürekliliğini sağlamak" ve kanser ile mücadelede önemli bir gereksinim olan psikolojik destek ve çocuk psikolojisine uygun tedavi ortamının yaratılmasıdır.

Aile, yakın çevre, sağlık çalışanları ve sağlık sistemi ile kamuoyunda farkındalık yaratarak kanserli çocukların tedavi süreçlerini geliştirecek ve psikolojik, sosyal, fiziksel ve tıbbi açıdan yaşam kalitelerini arttıracak etkinlikler yürütmektedir.

Vakıf 2012'de bağışlarla projelendirilen Aile Evi'ni hizmete açmıştır. Aile Evi şehir dışından İstanbul'a tedavi için gelen ailelerin tedavileri süresince ücretsiz konaklayabileceği 14 oda ile hizmet vermektedir.

Çocukluk Çağı Kanseri Bilgilendirme projesi kapsamında, UPS Vakfı'nın 2014 Fon desteğiyle hazırlanmıştır.

Gümüşsuyu Mah. Ağa Çırağı Sk. Pamir Apt. No. 7
D. 4 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul
T. +90 212 291 31 10 F. +90 212 267 21 44

RADYOTERAPİ IŞIN TEDAVİSİ